

**Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини**

Затверджено
на засіданні вченої ради університету
« 28 » 2016 р. протокол № 1;
Голова вченої ради університету,
ректор _____ проф. О.І Безлюдний

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Освітня кваліфікація - Бакалавр освіти

**Спеціальність - 014.03 Середня освіта (Історія)
з предметною спеціалізацією: правознавство**

**Професійна кваліфікація: вчитель історії основної школи,
вчитель правознавства**

Умань – 2016

Тип диплому та обсяг програми	Одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС	
Вищий навчальний заклад	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	
Акредитаційна інституція	Міністерство освіти і науки України Національна агенція забезпечення якості вищої освіти	
Період акредитації	Програму впроваджено у 2016 році, акредитовано на 10 років. Ліцензія Серія НД-II №2479787	
Рівень програми	FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.	
A	Мета програми	
	<i>Забезпечення наукової і професійної (теоретичної та практичної) підготовки конкурентоспроможного компетентного фахівця, здатного реалізувати професійну діяльність у загальноосвітньому закладі, забезпечувати різні форми здобуття освіти базового рівня та поглиблювати інструментальні знання та когнітивні уміння шляхом навчання за магістерською програмою</i>	
B	Характеристика програми	
1	<i>Предметна область, напрям</i>	Освіта, історія, мультидисциплінарний; галузь знань – Історія та дотичні дисципліни – архівознавство, джерелознавство, філософія, педагогіка, психологія, історія світових цивілізацій, методика викладання історії; знання іноземної мови. Освіта – 35%; історія – 45%, дотичні – 10%; іноземна мова – 5%.
2	<i>Фокус програми: загальна/ спеціальна</i>	Акцент на проектуванні і здійсненні освітнього процесу з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості за напрямом підготовки «Історія». Акцент на архівознавчій та джерелознавчій діяльності, використанні первинних та вторинних джерел, документів з суспільно-історичних, соціокультурних, інтеграційних проблем Європи, історіографії критично.
3	<i>Орієнтація програми</i>	Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження. Орієнтована на глибоку спеціальну підготовку, науковців, учителів історії, працівників державних установ та громадських організацій, ініціативних фахівців, здатних генерувати нові ідеї та знання на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного і актуального навчання.
4	<i>Особливості програми</i>	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців, що володіють науковим інструментарієм для теоретичних та експериментальних досліджень та практичної діяльності у архівно-джерелознавчій та музеєзнавчій роботі, дослідженні суспільно-політичних і соціокультурних реалій розвитку європейського простору відповідно до європоцентристських інтеграційних процесів в Україні, у педагогічній діяльності.
C	Орієнтація на майбутнє працевлаштування та подальше навчання	
1	<i>Працевлаштування</i>	Бакалавр середньої освіти: основна (базова) школа Бакалавр може займати посаду педагогічного працівника – вчителя історії в базовій загальноосвітній школі, керівника середньої ланки освіти, спеціаліста в державних і приватних установах і підприємствах.
2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчатися за програмою другого циклу у галузі знань, що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра, можливість

		викладання.
D	Стиль викладання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Провідними в якісній трансформації навчального середовища для студентів є технології контекстного, імітаційного, проблемного, модульного, проектного навчання. Основними підходами до навчання є проблемний та практико-орієнтований, що реалізуються засобами застосування лекційні курси методології та методики науково-дослідницького пошуку, у дослідницькій спрямованості семінарських занять із спеціальних дисциплін, шляхом зміщення акцентів на практичну спрямованість дисциплін методичного циклу, орієнтації різних видів практики на результат.
2	<i>Система оцінювання</i>	Усні та письмові іспити, презентації, есе, навчальна практика, випускна кваліфікаційна робота.
E	Програмні компетентності	
1	<i>Загальні</i>	<p>Компетентність у галузі науки – свідоме використання студентами пізнавальних здібностей для набуття, застосування, управління знаннями.</p> <p>Мовна і комунікативна компетентність – використання мови як засобу для усної та письмової комунікації, обміну знаннями, ідеями, емоціями, наполегливість, уміння відповідати за себе та зрілі рішення, уміння співпрацювати.</p> <p>ІКТ компетентність – впевнене і критичне використання технологій інформаційного суспільства для роботи та спілкування, сукупність знань, умінь і навичок виконання різних видів інформаційної діяльності і ціннісне ставлення до цієї діяльності.</p> <p>Соціальна компетентність – здатність обмінюватися інформацією, спілкуватися, встановлювати і підтримувати соціальні зв'язки, здатність до співпраці, розв'язання проблем, взаєморозуміння.</p> <p>Особистісна компетентність – це інтегративне утворення, що включає систему цінностей, пов'язаних із саморозвитком та самовдосконаленням у професійній діяльності, обізнаність у власних сильних і слабких сторонах, здатність до самоаналізу, ідентифікації і розвитку індивідуальних позитивних якостей.</p> <p>Міжособистісна компетентність – уміння будувати суб'єктно-суб'єктні відносини у професійній діяльності, здатність до активної співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, установами, організаціями.</p> <p>Практична компетентність – здатність застосовувати на практиці знання та дослідницькі вміння, готовність до прийняття самостійних рішень, відповідальність за результати діяльності.</p>
2	<i>Фахові (предметні)</i>	<p>Історична – знання змісту та методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>Хронологічна – здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>Просторова – здатність студентів орієнтуватися в історичному просторі.</p> <p>Інформаційно-мовленнєва – ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації та будувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії.</p>

		<p>Логічна – здатність визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснення історичних фактів, явищ, процесів.</p> <p>Дослідницька – здатність використовувати науковий інструментарій для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності.</p> <p>Інформаційна – працювати з різними джерелами інформації, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та використовувати її для навчання.</p> <p>Практична – готовність до самостійної роботи, здатність застосовувати накопичені теоретичні знання на практиці, готовність до організації краєзнавчих студій у професійній діяльності.</p> <p>Аксіологічна компетенція – здатність студентів формулювати оцінки та версії історичного руху й розвитку.</p> <p>Науково-методична компетентність – здатність до застосування системи педагогічних, психологічних, предметних знань та професійно-методичних умінь, які базуються на знаннях дидактики.</p> <p>Компетентність у сфері інновацій та вдосконалення – поінформованість з проблем інновацій в галузі освіти, використання різноманітних освітніх технологій і засобів навчання.</p>
3.	<i>Фахові з спеціалізації</i>	<p>Знання і розуміння</p> <p>Аксіологічно-правова – здатність до висловлювання власної позиції щодо функції права у суспільстві, правомірної та неправомірної поведінки, юридичної відповідальності за правопорушення, визначення чеснот громадянина правової демократичної держави.</p> <p>Логічна – готовність до визначення окремих ознак правових понять, формулювання їх визначення, виділення основних складових правових явищ та фактів, побудови структурно-логічних схем.</p> <p>Юридично-мовленнєва – здатність характеризувати правові явища (правомірної та неправомірної поведінки), обговорювати їх у групі та представляти власну позицію, обґрунтовувати її, інсценувати правові ситуації.</p> <p>Інформаційно-правова – уміння працювати з джерелами юридичної інформації, аналізувати нормативно-правові акти, користуватися довідковою літературою, електронними ресурсами для самостійного пошуку інформації.</p> <p>Практико-орієнтована – здатність до співставлення власного уявлення про правове явище та витягом з нормативно-правових актів, наведення прикладів, що конкретизують правове положення, застосування теоретичних знань для аналізу ситуативних задач.</p> <p>Компетентність у сфері інновацій та вдосконалення – поінформованість з проблем інновацій в галузі освіти, використанні різноманітних освітніх технологій і засобів навчання.</p> <p>Навчально-методична компетентність – здатність до застосування системи педагогічних, психологічних, предметних знань та професійно-методичних умінь, які базуються на знаннях</p>

F

Програмні результати навчання

Студент виявляє знання і розуміння

- Змісту фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.
- Основних історичних процесів і подій давньої, середньовічної, ранньомодерної, нової, новітньої історії України та всесвітньої історії у їх порівнянні та взаємозв'язку.
- Комплексу наскрізних, загальних та окремих понять предметів освітньої галузі.
- Предмету та методології історії, інших суспільних та гуманітарних дисциплін.
- Історичної періодизації, як способу пізнання історичного процесу.
- Історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та визначення напрямів перспективних досліджень з інших галузей наукового пізнання.
- Наукового інструментарію для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності.
- Об'єктивних закономірностей, які відносяться до процесів накопичення та збереження соціальної інформації.
- Регіональних особливостей України, теоретико-методологічних основ краєзнавчої діяльності.
- Методологічних принципів аналізу культурних явищ у світовому цивілізаційному розвої.
- Знання предмета, педагогічні, психологічні, основи організації й управління навчальним процесом.
- Сутності, закономірностей, тенденцій і перспектив розвитку педагогічного процесу.
- Теоретичних основ дидактики, змісту освіти, закономірностей процесу навчання, найефективніших методів, організаційних форм навчання.
- Наукові основи предметних методик.
- Ефективних моделей навчання історії та суспільствознавчих дисциплін.

Студент виявляє вміння, здатність

- Аналізувати та оперувати арсеналом сучасної академічної історичної науки, історичними знаннями зі спеціалізації.
- Використовувати новітні методологічні підходи у навчальній та професійній діяльності: цивілізаційний, аксіологічний, культурологічний, антропологічний, багатофакторний.
- Розглядати суспільні явища в розвитку та конкретно-історичних умовах певного часу.
- Збирати, обробляти, узагальнювати інформацію для створення глибокої бази знань про історичні та соціокультурні процеси в Україні, на європейському континенті, у світі загалом.
- Орієнтуватися в науковій періодизації, порівнювати історичні процеси вітчизняної і всесвітньої історії, виявляти тенденції міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками.
- Характеризувати історичний процес та регіональні особливості.
- Працювати з джерелами інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати і сприймати різноманітність критичного аналізу і оцінок історичних джерел.
- Визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу та пояснення історичних фактів
- Використовувати науковий інструментарій для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності.
- Формулювати оцінку історичного руху, діяльності історичних осіб, виявляти власну позицію щодо суперечливих фактів історії.
- Використовувати основи теорії і методології освіти у професійній діяльності.
- Інтегрувати знання, які отримані в процесі вивчення різних дисциплін в єдиний комплекс

	<p>гуманітарних дисциплін.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням державних вимог. • Організувати навчальну діяльність та позаурочну роботу учнів у загальноосвітніх закладах, створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище. • Працювати на уроках з інноваційними методиками та технологіями навчання, реалізувати міжпредметні зв'язки. • Діагностувати й оцінювати рівень розвитку, досягнення та освітні потреби учнів. • Організувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу. • Здійснювати професійну діяльність у полікультурному світі, поділяючи і шануючи передовсім нормативи і цінності свого національно-культурного середовища. • Проявляти важливі для професійної педагогічної діяльності особистісні якості (комунікативність, відповідальність, рефлексивність, емпатійність, здатність до самоаналізу і самоуправління, фахового зростання).
	<p>Програмні результати навчання зі спеціалізації</p>
	<p>Студент виявляє знання і розуміння</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основних положень теорії конституціоналізму та конституції, концептуальних засад правового статусу людини і громадянина, конституційних основ побудови громадянського суспільства в Україні. • Методології дослідження сутності і змісту конституційно-правових явищ, основ теорії конституції, конституційного положення людини і громадянина, територіальної організації держави, здійснення державної влади та місцевого самоуправління. • Нормативно-правових актів, які регламентують статус людини та громадянина, функціонування інститутів громадянського суспільства, організацію та діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування. • Історико-політичних аспектів становлення й розвитку системи права, механізмів правового регулювання у різних галузях права. • Основних доктринальних положень різних галузей права, особливостей правового регулювання їх використання. • Теорії демократії, принципів верховенства права та правової держави, природних та невідчужуваних прав і свобод людини. • Основних закономірностей діяльності з керівництва і управління суспільними процесами на основі публічної влади. • Розуміння конституційно-правових основи забезпечення свободи совісті в Україні, особливостей конфесійного життя сучасної України. • Термінологічного апарату юридичних наук відповідно до конкретних галузей права. • Понятійного апарату і концептів юридичної логіки. • Ціннісних засад права та юриспруденції, усвідомлення основ і приписів професійної етики педагога-правника. • Правових основ збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей. • Правил та норм роботи з комп'ютерною технікою, основних способів використання інформаційно-комунікаційних технологій в професійній діяльності • Змісту правової освіти та методологічних засад навчання правознавства у загальноосвітній школі як предметної галузі. • Наукових основ методики навчання правознавства, технологій навчання у співробітництві як інструментів активізації пізнання. • Сучасних педагогічних технологій, моделей правового виховання учнів засобами проектної діяльності. • Норм організації безпечного навчального середовища. <p>Студент виявляє уміння, здатність</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оперативно та ефективно орієнтуватися в нормативній базі, розрізняти джерела права із

	<p>врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішувати проблеми конкуренції норм законодавства.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Характеризувати існуючі парадигми історії української державності, її обумовленість та соціодинаміку на тлі світових державотворчих процесів. • Визначати суттєві ознаки і типологію сучасних політичних систем та їх елементів; аналізувати сучасні тенденції політичного життя України та міжнародних політичних відносин. • Оцінювати вимоги основних вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів у політичній сфері. • Аналізувати основні доктринальні положення різних галузей права, особливостей правового регулювання їх використання. • Користуватися вітчизняними та міжнародними нормативно-правовими актами, різними джерелами права, юридичною літературою, усвідомлено використовувати їх для правових процедур захисту прав і свобод людини. • Аналізувати нормативно-правові акти, які регламентують статус людини та громадянина, функціонування інститутів громадянського суспільства, організацію та діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування. • Здійснювати систематизацію, інтерпретацію та оцінювання інформації отриманої із різних нормативно-правових джерел. • Використовувати загальнотеоретичні знання як методологічні у процесі вивчення дисциплін галузі, аналізувати державно-правові інститути, оцінювати їх з точки зору культурної цінності. • Користуватися законодавчими і нормативно-правовими актами з охорони праці; правильно тлумачити та застосовувати норми трудового законодавства в процесі роботи за спеціальністю. • Володіти знаннями, необхідними для оперативного вирішення проблемних питань у галузях публічного та приватного права. • Враховувати правові засади та етичні норми у виробничій та громадській, суспільно-політичній діяльності. • Використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін у навчанні правознавства в загальноосвітній школі різного рівня. • Працювати на уроках з інноваційними технологіями навчання, реалізувати міжпредметні зв'язки, організувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу. • Працювати на уроках з компетентнісно-орієнтованими методиками навчання; визначати способи формування, критерії моніторингу та оцінювання правової компетентності учнів. • Здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху. • Використовувати усно і письмово українську мову; виявляти знання і вміння спілкуватися іноземною мовою. • До самокорекції педагогічної діяльності на основі вивчення передового педагогічного досвіду, до безперервного і актуального навчання.
G	Модулі освітньої програми
I	Цикл загальної підготовки
1.1	Гуманітарна підготовка
ГП1.1.01	Українська мова
ГП1.1.02	Іноземна мова

ГП1.1.03	Латинська мова
ГП1.1.04	Філософія
ГП1.1.05	Спеціальні історичні дисципліни
ГП1.1.06	Етнографія України
1.2	Фундаментальна підготовка
ФП1.2.01	Вікова фізіологія, шкільна гігієна
ФП1.2.02	Історична географія України
ФП1.2.03	Археологія
ФП1.2.04	Фізичне виховання
ФП1.2.05	Історія української культури
ФП1.2.06	Історія України з найдавніших часів до кінця XVIII ст.
ФП1.2.07	Історія України XIX ст.
ФП1.2.08	Історія України XX-XXI ст.
ФП1.2.09	Історія стародавнього світу
ФП1.2.10	Історія середніх віків
ФП1.2.11	Історія культури зарубіжних країн
ФП1.2.12	Історія держави і права України
II	Цикл професійної підготовки
2.1	Психолого-педагогічна підготовка
ППП2.1.01	Педагогіка
ППП2.1.02	Основи наукових досліджень
ППП2.1.03	Психологія
ППП2.1.04	Теорія та методика навчання історії
ППП2.1.05	Теорія та методика суспільствознавства
ППП2.1.06	МН краєзнавчої роботи
ППП2.1.07	МН історії України
ППП2.1.08	МН всесвітньої історії
ППП2.1.09	Історія педагогіки

ППП2.1.10	Методика виховної роботи та основи педагогічної майстерності
2.2	Науково-предметна підготовка
НПП2.2.01	Історія слов'янських народів
НПП2.2.02	Нова історія країн Європи та Америки
НПП2.1.03	Новітня історія країн Європи та Америки
НПП2.1.04	Нова історія країн Азії та Африки
НПП2.1.05	Новітня історія країн Азії та Африки
НПП2.1.06	Історіографія історії України
НПП2.1.07	Джерелознавство історії України
НПП2.1.08	Архівознавство
НПП2.1.09	Основи історичного музеєзнавства
НПП2.1.10	Історичне краєзнавство
НПП2.1.11	Історія первісного суспільства
3	Дисципліни вільного вибору студента
3.1	Дисципліни предметної спеціалізації правознавство
ВВ 1.01	Теорія держави і права України
ВВ 1.02	Конституційне право України
ВВ 1.03	Сімейне право України
ВВ 1.04	Адміністративне право України
ВВ 1.05	Кримінальне право України
ВВ 1.06	Методика навчання правознавства
ВВ 1.07	Цивільне і господарське право України
ВВ 1.08	Екологічне право України
ВВ 1.09	Трудове право України
ВВ 1.10	Охорона праці та безпека життєдіяльності

ВВ 1.11	ІК технології в галузі
ВВ 1.12	Релігієзнавство
ВВ 1.13	Політологія
ВВ 1.14	Українознавство